

ՕՐԱԳԻՐ ԶՄԻՌՆԵՒԱՅ

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԲԱՆԱՍԻՐԱԿԱՆ ԵՒ ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ

ԵՐԵՍՈՒՆԵՒԻ ՄԻԵՐՈՐԴ ՏԱՐԻ

ԶՄԻՌՆԵՒԱՅ ՀԱՐԱԹ 2 ՅՈՒՆԻՍԻԱՐ 1871

ԹԻՒ 900

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

Պատերազմի տեսարանն հետզհետե հասած լուրերը երթալով կրծանրանան: Վերմանական զորաբանակները փարիզի տուջե երկար ժամանակ անդործ մնալէ ետեւ, և այս մայրաքաղաքը անօթութենէ անձնատուր ընելու յոյսէն կոտորուած՝ վերջապէս փորձ կը փորձեն ուժաւորուելու զայն. և որովհետեւ նախ հարկ է յիշեալ մայրաքաղաքին շրջակայ բերդերուն տիրել, ուստի բրուսիայի, արձակեցան անոնց վերայ և ի միևնոյն ժամանակ կը ուժաւորեն հիւսիսային, հարաւային և արևելեան կողմին բերդերը, ինչպէս նաև Ալժուրի սարահարթը. ուսկից սկսան փարիզի վերայ ուժով արձակել: Սիւրբալօմիսեան այս սկզբնաւորութենէն զրոգեալ, տարակոյս չկայ որ զաղղիացիք բուն զօրութեամբ և յուսահատական շարժմամբ պիտի յարձակին թշնամույն վերայ, անոր պաշարման գիծը արեւել և յուսիս զօրաբանակին հետ միաւորութեամբ համար: Եթէ յաջողեն, ինչպէս որ իրենք հաստատութեամբ կը յուսան, վաղ րկայ պիտի գերմանական զօրաբանակաց զլնուեն. որոնք իրենց գերզմանները պիտի գտնեն փարիզի պատուարաց առջև՝ ինչպէս որ զաղղիացիք կը զուլակէին յորմէ հետեւ որ թշնամին ձեռք զարկաւ պաշարելու այս հզօր մայրաքաղաքը: Իսկայ ընդհակառակն եթէ ձախորդութիւնը անբաժանելի մնալով զաղղիացի զօրաբանակներէն, յաղթանակը դարձեալ գերմանացուց ձեռք մնայ, ինչպէս որ միևնոյն հաստատութեամբ կը յուսան Բրուսիոյ թագաւորը և իւր զինուորական իշխանութիւնները, յայնժամ զաղղիացիք պիտի պարտաւորին հաշտութիւն խնդրել, որուն պայմանները՝ չէզոք մեծ տէրութեանց միջնորդութեամբ, դուրսէն այնչափ խիստ պիտի չըլլան, որչափ որ կը պահանջէ Բրուսիան:

Այսօրինակ է այժմ պատերազմին անորոշ կացութիւնը. զոր մտաւոր ճիւղաժամը պիտի որոշէ:

ԲԱՆԱՍԻՐԱԿԱՆՔ

Բեկերսպուրկէն հայագի բազմամուտ ծերունի մը հետեւեալ ստանաւոր պատուական աշխատասիրութիւնը յուղարկած է մեզ ի հրատարակութիւն:

(Դարձանակութիւն) (1)

Եւ քաղկեդոնեան քաղցրիկ արմատոյն,
Է՛ր էր չըբերէ զարգասիւս յուսոյն,
Մինչ կայր առեւանգն յատոյ ի ձեռնին,
Կատարիւ պաշտօն քաղ պղծապանին:
Եւ յայնմհետէ զի՛նչ զարմանք թէ Հոռոմ,
Մատակարարէ հայ զերթ կիւրամոմ,
Զրկէ յարեւել սոսկ չոր շօթ տալով,
Եւ սուրբ խորհրդոյն նոր ջուր շնորհելով:
Զի՛նչ զարմանք թէ զատ առանձին հնարեաց,
Եւ արանեկաց նոր դուռն արդեանց բաց,
Զի այնու արձակ լիցի և ինքեան,
Բաշխել զիւր հոտին թուղթ ներողութեան:
Զի՛նչ զարմանք թէ Հոռոմ տարածեաց զուռկան,
Որսայ ի ցանց իւր զաղղի արեւելեան,
Թիւր յուղարկել զայն՝ զոր ի հօրը ունէր,
Եւ տալ նմա նոր՝ զոր ինքն երկնէր:
Վեր ի վայր արար Հոռոմ զկարգ հին,
Եւ եղ նոր կանոնս սուր և հուր յափին,
Եւ արդ զժողովո՞ւ զի չեն մերք նման,
Կարգաց Հոռոմ կամ անկարգութեան:
Թէ մկրտութիւն յաշխարհականաց,
Զի ինչ իսկական ասեմ ըստ քմաց,
Սուրբ կոյսն Եւգիեն ինքնին մկրտեաց,
Զիւր հայր եւ գեղբայր ըստ յայնմաւորաց:
Զէ է պակասեալ կարգաւորաց պար,
Նեւ լրագրոյն նախընթաց բխը:

Զի շնորհաց գտցեն այլք մատակարար,
Եւ սուրբ խորհրդոյ կենսածիր զոհար,
Անցանել արժան չէ յաշխարհալար:
Ինչ ինչ օրինակք Եւգիենեանց կուրաց,
Զին հաստատուն հիմն անձեռնհասոյց,
Խորհուրդ զաւանդեալ յաջ քահանայոյց,
Տալ աշխարհայնոց, և անհաւատից:
Կարին արդեօք և հարք ժողովոյն,
Որ բաշխէ զտաւ սրբարար ջրոյն,
Երաշխաւորի՞ թէ չունող կարգին,
Զգիտութեամբ ինքն կրեաց յոգին:
ԶԵւգիեն հոգին առաքելական,
Դարձեաց յայն մեծ զործ հաւատոյ արժան,
Եւ մկրտութիւն ըզձից եռանդեան,
Խառն էր ընդ ջրոյ, սիրոյ և արեան:
Մկրտել կուսին զիւր հայր կամ գեղբայր,
Ո՛չ այնքան յետոյ ճանապարհ բանայր,
Որքան թագոսեան հեթանոսաբար,
Դէմ քահանայոյց՝ բողոք ամբառնայր:
Թէ մկրտեաց ուր յաշխարհայնոց,
Խանդարի եթնեակ թիւ սուրբ խորհրդոյ:
Որոց պաշտօնեաց կամ մատակարար,
Եւ միայն ունակ կարգին սրբարար:
Թէ աշխարհական տայ մկրտութիւն,
Առի՛նչ երկացեաց ձեռնադրութիւն:
Ո՛չ ապաքին այլ է մի հաստարան,
Յոր յետեւ հերքիչք քահանայութեան:
Թէ զաւանդին ջուր խորհրդական,
Կարէ սուրբ առնել այր աշխարհական:
Ընդէ՛ր և ո՛չ զհայ՝ մարմին փրկչական,
Արտայէ բազմեալ յառանձին սեղան:
Եւ ո՛չ յայդպիսի սին պատրուակաց,
Բաշխել արանդք աղտոտամբուաց,

չապ. սակայն կը հաստատեն թէ մօսիւ Պիզմարք ի պատասխանի այս բողոքոյն, առաջարկեր է Անգլիոյ կառավարութեանը՝ որպէսզի յանձնաժողովոյ մը միջոցաւ արգարութեամբ քննուի այս դէպքը և եթէ անիրաւութիւն մի եղած է անգլիացեաց, Բրուսիոյ կառավարութիւնը պատրաստ է, կըսէ, արժան դատուած հասուցումը ընելու:

Իսաւրիւ թագաւորը՝ ընկերութեամբ իւր կառավարութեան երեք անդամաց առժամանակեայ կերպիւ ի Հոռոմ դնաց. ուր ջերմեանդ սիրով ընդունուեցաւ բոլոր հռովմայեցիներէն: Ա. Վ. Ե. հափառութիւնը յիշեալ երկրին մէջ քանի մը հարկաւոր կարգադրութիւններ անձամբ կատարելէ ետեւ, պիտի վերադառնայ ի Ֆիորենցա: Իսկ կառավարութեան պաշտօնաբանը զինի 5—6 ամսոց պիտի փոխադրուի ի Հոռոմ. որ միացեալ Իսաւրիւ տէրութեան թագաւորանիստ մայրաքաղաքը պիտի ըլլայ, ինչպէս որ ի սկզբանէ անտի կը փափաքէին բոլոր Իսաւրիւ ժողովուրդները:

Անցեալները Մոլտովալաքիայի բարձրաւոր Վարդուտի իշխանը շրջաբերական նամակ մի յուղարկեց փարիզի զաշնադրութեան ստորագրող մեծ տէրութեանց. որոցմէ կը խնդրէ, որ Մոլտովալաքիայի իշխանութեանը առաւելագոյն անկախութիւն շնորհուի, և թէ փարիզի զաշնադրութեամբ հաստատեալ և մեծ տէրութիւններէն երաշխաւորեալ յիշեալ իշխանութեան այժմեան քաղաքային կացութիւնը փոփոխութեան կարօտ է: Բարձրագոյն Վոռու այս տեսակ յանդուգն խնդրոյն դէմ սասակապէս բողոքեց ծանուցանելով մեծ տէրութեանց, թէ չկրնար ընդունիլ անոնց միջամտութիւնը այս խնդրոյն մէջ. զոր Կարոլոս իշխանը պարտաւոր էր ուղղակի և ամենախոնարհաբար օգոս. Մուլթանին յուղարկել, որ իւր վեհապետն է: Տաւալին յայտնի չէ թէ մեծ տէրութիւնները ինչ ընթացք պիտի բռնեն այս խնդրոյն նկատմամբ:

Զի՛ր արժան ինչպիսի սուրբ այն մարդարաց, Եւ ո՛չ զխորհուրդն իսկապէս ըստ քմաց:

Զօժման գլխորդորդ ոչ տան ինքանցաց, Ընդդէմ Յակոբայ բանին հրամանաց:

Ո՛չ հիւանդաց տամք զխորհուրդ օժման, Այլ երախտոյց յետ մկրտութեան:

Զի ո՛չ զխորհրդ թէ կենաց մեր վստահան, Երբ և ո՛ր բերդի մեղ վտանգ մահուան:

Լաւ էր թէ մինչ մեր էար ի մեր տան, Հասանէր առ մեզ և հրաւիր կոչման:

Յայնժամ քահանայն զխորհուրդ օժման Մատակարարէր զխորհրդ էր արժան:

Այլ թէ յաշխարհ յաշխարհութեան, Ի ճակատամարտ զինուոյ ի խառն:

Կամ յաւաղակաց անկեալ ի դարուն, Հանդէպ ելցէ մեղ վտանգ հոգեհան:

Ի շնորհ խորհրդոյն թէ ոք ապաստան, Գաղցր ի բուն հանգչիլ զատեցի արժան:

Մեծ խորհուրդ զղման, խոստովանութեան, Ո՛չ անդունեցի յուսով այս օժման:

Զգիս լուսնան ի ջուր ըստ տանկաց, Որպէս քէ նովին սրբին բիծք մեղաց:

Գիտցաւ լուսնուն չէ ի խորհրդոյն, Եւ ո՛չ ըստ տանկաց ջուր ինչ տամք զիտ:

Տանկաց ջուր ապաքին այն սրբութեան, Զոր Հոռոմ օրհնեալ տղաւոր անուանէ:

Այն է նիւթական նշան երկրամէնին, Որ կրկին եղջիւր ունէր ըստ դառին:

Գիւր զաղտնախորհուրդ, թիւ անուան նորին: Զգիս հանգուեալ այդ՝ լուսնամբ, Իսկայ ո՛չ սրբութիւն ըզձից իմանամք:

ԱԶԳԱՅԻՆ

Լրագրոյս միջոցաւ հրատարակելով հետեւեալ գու-
թաբեր նամակը՝ մեր խորին ցաւը կը յարակցեմք ե-
ղիպտացոյց զգացած տխրութեանը վաճառ մահուան
մեծարդոյ Լուստֆեան Վէրդ աղային . որ մեր ե-
րախտադիտութեանը վերայ իրաւունք ստացած է՝ Ար-
շաւադ գործակալութեան պաշտօնը ըստ ժամանակին
ազգասիրաբար վարելով Ազգաբանակիւն մէջ :

Ազգաբանակիւն , 19 Գեկ . 1870 Ն . Թ .

... Տէր խմբագիր Արշալուստ :

Քաղաքիս Հայ ժողովուրդը մեծ կորուստ մը ըրաւ
այս շարժում : Եւստֆեան մեծաւ . Գէորդ աղան , որ
բաւական ժամանակի 'ի վեր ուղեղի անդամանելի հի-
ւանդութեամբ անկողնոյ կը ծառայէր , վերջնապէս կնքեց
իւր մահահաւանդուն 'ի հասակի 39 ամաց , 'ի խոր սուգ
թողով իւր համեմատաւն ընտանիքը :

Այս անձը՝ որ հանգուցեալ Անճիմիւս Ալի փաշային
օրէն մինչև իւր մահը՝ եղիպտական կառավարութեան
պաշտօններու մէջ ըրած ծառայութիւններս իւր երեւելի
հանդիսացած և սիրելի եղած էր յաջաւակներուն , նոյն-
պէս նաև իւր ազգասիրութեամբը ու բազմակողմէն հա-
ճանքովը ազգային գործոց մէջ մասնակցած անձնուէր
ծառայութեանց համար՝ բոլոր եղիպտացոյցս սէրն ու
համակրութիւնը գրաւած էր . ուստի իրաւամբ կը յայտնուի
բոլոր տեղացիքս անոր մահուան վերայ :

Հանգուցեալ մարմինը մեծ ու խիստ փառաւոր հան-
դիսէ եկեղեցւոյ պարտիոյն դերեպանատան մէջ ամ-
փոփեցաւ : Մեծ յոյս կուտան հանգուցեալի բարեկեցիկ
որդիքը՝ իրենց հօրը տեղը բռնելու ու անոր անունը ան-
մահ ընելու իրենց ուսումնական տաղանդովը ու աշխիւ
բնակարանութեամբը . որոնք իրենց այս ձիրքովը՝ արդէն
սիրելի եղած են ամենուն առջև :

Խնդրեմ , տէր խմբագիր , որ ներկայս պատու ական
լրագրոյց միջոցաւ հրատարակել հաճիք 'ի լուր հանգու-
ցեալին բոլոր ծանօթիցը . որով մնամ և այլն :

Այլ սոսկ մարդութիւն , և այս՝ առ այն ժամը ,
Յոր զողջուն վերջին հանգուցեալն տալիք :
Եւ այս ջուր ոչ է այնքան ծաղրական ,
Որքան ցաւելի ջուր մկրտութեան .
Չի ըստ մեր կարծեաց նա որ մկրտէ ,
Եւ զսուրբ դրոշմ ընծանել կարէ ,
Թոյլ տալ մկրտել աշխարհականին ,
Արդեւուզ զորոշմ տալ քահանային ,
Նոյն է թէ զիոց որ ի լուսամաս ,
Տեսցէ խորհուրդ ինչ բժիշկ մագրութեան :
Եթէ մկրտէր այր աշխարհական ,
Ընդէր Յօհաննէս գայր ի Յօրդանան .
Միթէ սակաւ էր Հրէից խուժան ,
Ջուր տալ Յիսուսի ի մկրտութեան :
Ընդ վայր դերեսուն ամ յանապատին ,
Վայրենի մեղու սնաւ ամբողջին ,
Մինչ ի Բեթարա կային հոյժ ուսկին ,
Չնա մկրտիչ առաքեաց Հոգին :
Անհար է թէ զծնունդ ի ջրոց ,
Ընդ որում շնորհի ծնունդ ի Հոգւոյ ,
Չառաջին խորհուրդ իւր եկեղեցւոյ ,
Կամք էր Յիսուսի տալ աշխարհայնոց :
Չայն խորհուրդ զոր նախ գործով կատարեաց ,
Ապա և բանիւ իսկ վարդապետեաց ,
Եւ իբր սուտնդ հո իւր աշակերտաց ,
Ընդէր կամէր տալ աշխարհականաց :
Ի՞նչ իւրեք նուազ էր սուրբ աւագան ,
Քան զգերաւոր քան Յօրդանան .
Անդ Հայր և Հոգին յայտնեցին զորդի ,
Սօս մանուկ նոյն Հօր՝ Հոգւով որդեգրի :
Չայն խորհուրդ զոր Հայր այնքան մեծարեաց ,
Չի մինչև երկնից զգրուան երաց ,
Դա է որդի իմ յամպոց որոտաց ,
Վասն ի՞նչ սոյր ի ձեռս աշխարհականաց :

Հնդկաստանէն առ մեզ գրուած նամակէ մի հետեւ
եալ յօդուածը կը քաղեմք , մեր ուսումնական ազգայնոց
և մանաւանդ Միխիթարեան արժանաւարդ Սիմեոն
նութեանց ուշադրութիւնը հրաւիրելով նոյն յօդ-
ուածոյն օրինաւոր խորհրդածութեանց վերայ :

« Իմանամք թէ յաշխարհիկ լեզուի են շատ իսկ գէրք
վարժից , որով վարեն վարժապետք այդր : Փափաքիմք
կրագեկ լինել թէ որպիսի՞ շուղաւ և եղանակաւ հաստնին
մանկունք 'ի գիտութիւն և 'ի հմտութիւն գրոց լեզուի
մերում , յորում են ամենայ ընտիր մատենագրութիւնք :

Արդարեւ ուսումնասիրանք մեր տառ 'ի Հնդկաստան կը-
րեն զգիտարութիւնս մեծ և յաճախ անգամ 'ի մարդիկ
զմանկոյն 'ի Հայկեան գաղութեան՝ յաղագս չգողջ բա-
ւական յարմարաւոր գրեանց . զի 'ի գաղոցի՝ սկզբամբ
իսկ , իոյս տամք որչափ հնար իցէ , յաշխարհիկ բարբա-
ռոյ . զոր մարմէ ամենայն աշակերտաց ուսանել արտա-
քոյ 'ի գաղոցաց . և զի գաղոցս միայն համարիմք հաս-
տատութիւնս կրթելոյ անդ զորդիս մեր 'ի բուն հարազատ
ըզգոյն հայրենեաց , զոր ճանաչեմք լինել գրաւորն մի-
այն , որպէս և միակ կապ ազգայնութեան կեցեալ մեզ
գետեաւ : Սակայն թուի մեզ թէ՝ ընդ այլ այսպիսի կա-
րտութիւնամբ մերով , նշանաւոր է պարսկութիւն զըզ-
րոցական գրաբառ յաջողալ՝ գրոց 'ի մեզ . և զարմանք
են թէ մինչև յայս ժամ՝ արժանաւարդ Միխարեան թիւն
Միխիթարեան Վահագնի , որ այնչափ անձնանուէր եղև
գրականութեան մերոյ , և արդեաւբար և իրօք վաստա-
կեցաւ միշտ ամենայն արժանեօր 'ի բարգաւաճումն նո-
րին , ընդ 'ի յայտնի կարևոր խնդրի ոչ լիով կալաւ հոգ
և չընծայեաց ազգին զհարկաւոր աշխատասիրութիւնս
գաղոցական , ուսանելոց , որ այնքան 'ի հասարակի են
առ և արդարեւ աղինս և զոր դիւրին իսկ՝ մանաւանդ ըստ
մեզ բնորեւագոյն 'ի 'ի զլուս հանել 'ի ձեռն թարգմանու-
թեանց , և ընդ զայս կարևոր պէտք վարժարանաց մե-
րոց ամենայն ուրեր : Պարտ է տալ զայս նկատմունս ոչ
նուազ ևս զոր որ աշխատողաց այլոց աշխարհաց՝ որ
են բազմաթիւմբ ժողովուրդք Հայոց , որք նմանապէս
անփոյթ եղին , ըստ մերոց կարծեաց , 'ի մասին յայտնի :

Արդ զիմեզ մեր այդ վասն խորհրդոցն և լուսաւո-
թեան 'ի նպատակ մերոյն զաղափարաց և տնօրէնու-
թեանց , անհունիք թէ նովին համակրութեամբ զգաց-
եալ 'ի մեզ , քաղաքացին և վարժապետք և կառավարիչք
ազգային ուսումնասիրանց տեղացի կատարելովսնդիրս :

Հետեւեալ պատուական յօդուածը Սիմեոն այնքա-
ղելով մեր հետաւոր ընթերցողաց աչաց ներքև կը-
գնեմք . յօդուած մը՝ որ Հակահաստունեան հայէ մի

գրուած է և եկեղեցւոյն իրաւունքները և արտօնու-
թիւնները կը պաշտպանէ . և այս կերպիւ գործակից
կըլլայ Բէզէրսպարիի գիտնական Հայ ծերունոյն
պաշտպանողական աշխատասիրութեանը՝ զոր լրագրոյս
Բանասիրականին մէջ կը հրատարակեմք :

Ի ԲԱՐԱՏԵԱՆ

Իրաւունք : Ասկէց սրբազան անուն մը չկայ , ա-
մէն գիտարութիւններուն լուծումը , և ամէն դա-
տաստաններուն վճիռը իրաւանց վրայ կը հիմնուի :
Սակայն ոմանց կիրքը , ոմանց կուրուքիւնը և ոմանց
անխելքութիւնը այն աստիճան եղաւ , որ ոչ միայն
իրաւունքներն են հրաժարեցան , և իրաւունքը ուրա-
ցան , հայա իրաւունք պաշտպանողներուն հերձուա-
ծող և հերետիկոս անունները տալու ալ չամչցան :
Պատճառ . որովհետեւ իրենց բունութիւններուն ու
կիրքերուն գէմ գնողը այդ իրաւունքն էր :

Սակայն շատ ստույգ է եղեր , թէ մարդը գոթաղ-
գութեան մէջ բաները ուրիշ կերպ կը տեսնայ , և
ճշմարտութիւններուն յարդը կիմանայ : Սեղի գէմ
սրբազան Պապին անունը միշտ կը լրկնէին , թէ ի-
րաւունք ճշմանար և իրաւունք չուզէր : Չենք դի-
տեր թէ արդեօք այդ խօսքերն են սփռուէր թէ ճշմա-
րիտ : Բայց կրնայ ըլլալ որ այն ատեն սրբազան
Պապին ալ զլուսը ձախողութիւն մը եկած չէր :

Այսօր ան ալ կուլայ և կողբայ որ իր իրաւունքներն
ձեռքէն առեր են , և անոր համար իրաւանց պաշա-
պանութեան քարոզմը կը զրկէ իր 'իցս : Ինչ քաղա-
քական թղթովը , և իտալիոյ թագաւորը և աւերու-
թիւնը , պաշտօնեաները և զինուորները և բոլոր ի-
տալացիները կը ընդունէ ու կը բանադէմ , վասնզի իր
իրաւունքներն յափշտակեցին :

Սեր միտքը հիմակ Պապին և Իտալիոյ գաղտը
տեսնալ և իրաւունքը որուն կողմը ըլլալը որոշելը
չէ , առիկա աւերութեանց դատն է . որոշելը մեզի
չինար : Արեւնք իրաւ՝ իբր քաղաքական լրագիր մը՝
մենք ալ մեր միտքը յայտնել . բայց առիկա ալ հոս
անզս ընելու միտք չունինք :

Սեր ընթերցողք մեր միտքը գիտեն : Հոս զորոյցիքնիս այս է , թէ մերին ,
այսինքն իրաւանց պաշտպանութեան խնդրոյն նոր
պաշտպան մըն ալ գտանք հիմակ , այն է Պիոս Թ .
սրբազան Պապը :

Հիշեալ շրջաբանական քանի մը խօսքեր բե-
րենք , որ զուրցածնիս հաստատուի :

« Սենք՝ որ կարգուեցանք Աստուծոյ բոլոր իսրա-
« յէլին տունը (եկեղեցին) կառավարելու , իբր մե-
«

Միթէ ո՞չ վասն նոյն յաթու բազմելոյն ,
Խօսելու մարդարէն շնչման սուրբ Հոգւոյն .
Մանուկ ծնաւ մեզ , մեզ որդի տուաւ ,
Աստուած և հօր տէր վառատրեցաւ :
Ո՞չ յայց ի բանից է համակրեալ ,
Սերտիւնական այն երգ անուանեալ .
Մի սուրբ բարբառով Աստուած դուանեալ ,
Եւ երկրորդ սրբով՝ հօր հուշակալ ,
Երրորդան անմահ զի խաչին մեռեալ ,
Իսկ Աստուածութեամբն անմահ միտցեալ :
Այս է Պիտրոսի թափելն զհատ երթալ ,
Կամ երկոյ անձանց զխաչեցար տալ ,
Թի՛ զխաչելոյն շնորհ չմոռանալ ,
Աստուած և հօր զգնել չուրանալ :
Թողցուք զի նախնեաց աւանդ հնայեալ ,
Յարեմիսից յայնչ ի բերան եղեալ .
Թողցուք և զայն գիր ի վիճի՝ քանդակեալ ,
Չոր Մամուկստիւն էր իբրեւ պահալ ,
Նշանակաւ և զմանուկ յօդ վերայուցեալ ,
Որով աւանդից ցանկ եղև լուծեալ ,
Ասեմ զստուծոյն Հայր Քաղաքացի ,
Են զայս նուազեալ յայնմիկ ատենի ,
Չի՞նչ հաւատարմար կարեն ստուգել ,
Թի՛ ի զին երկոյ լեւալ կամք երգել :
Ի ժողով անդ վասն Երրորդութեան ,
Ոչ գուց և անհարկ թէ ծագեալ էր բան .
Եւ տիրէս , Նիստոր՝ զմարդացեալ բան ,
Կրկին խաչելն ի հայհոյութեան :
Եւ Հայր ժողովոյն ընդգէմ՝ հերձուածոյն ,
Արժան էր ուղղել զմաստ նոր երգոյն ,
ՉՔրիստոս խաչեալ խոստովանելով ,
Աստուած և անմահ՝ հօր դուանելով :
Չերեւի ի գիրս թէ ի Հայաստան ,
Երբ սկսաւ այս երգ երբարբեան ,

